

HANS NICOLAI RØNNE,

Søn af Klokker Rønne i Fredericia, er født 1769. Blev 1804 Sognepræst til Jørringfjord paa Søndmør, theol. Kand. 1795, resid. Kapellan til Rødø og 1808 Sognepræst til Stadsbygden, Thaulows Eftermand. Døde 17. Mai 1829. Denne Mand gjentfindes oftere i Bladene og laa i Strid snart med en, snart med en anden, og fornemmelig med Oberstl. Selmer, der boede paa den anden Side af Fjorden, i Indalen. I Aaret 1813 sees han at være sat under Tiltale for fornærmelige Beskyldninger imod Collegierne &c. og i hvilken Anledning en mærkelig Pennekrig findes i No. 56, 57, 59 s. A. Skriver oftere i Nationalbladet.

ANDREAS ERLANDSEN,

født 1747, var her Trafikkerende i det forrige Aarhundrede og nævnes 1788 som Kapitain og Chef for 2det Borgerkompagni og Nic. Lysholm for andet Ditto. Fra nu af er Borgerkorpset inddelt i 2 Kompagnier, medens dette hidtil havde været inddelt i 4. Var i 1794 Medlem af Byens «12 Mænd», der indbyde til Bidrag til Christiansborgs Slots Gjenopbyggelse. Døde 1815.

En Pleiesøn af denne er den bekjendte

ANDREAS ERLANDSEN,

Søn af Prokurator Ole Iversen, men antog hiins Navn, er født 16. Octbr. 1802, Student fra Trondhjem 1823, theol. Kand. 1826 og s. A. resid. Kapellan til Stod, 1829 Sognepræst til Aafjorden, 1837 til Sparboen, 1856 Provst i Indherred. Udgav: «Biografiske Efterretninger om Geistligheden i Trondhjems og Tromsø Stift». Døde pludselig 12. August 1860, netop som han kom syg hjem fra en Reise. Gift med Henrikke Heyerdahl. 6 Børn. Ommeldte hans Værk er et saare fortjenestfuldt Arbeide der unegteligen har et stort Værd for Personalhistoriens Granskere trods de mange Feil den paastaaes at indeholde. 1841 optaget som Medlem af Vidsk. Selskab.

NILS NILSON DAHL,

født 18. Juli 1806 i Vedø Præstegjeld, Bondesøn. Nogle af ham i ung Alder forfattede Digte vakte Biskop Neumanns Opmærk-

somhed, hvorpaa han af denne og Flere fik Hjælp til at studere, dimmitteredes 1828 af Sognepræst Greve og tog 1830 theol. Examen. Efter et kort Ophold i Frankrig 1831, blev han 1832 Kapellan hos Provst Dahl i Evindvig, var 1833—38 forrettende Præst i forskjellige Kald, blev 1838 resid. Kapellan til Melhus og 1851 Sognepræst til Eid i Nordfjord. Fik Afsked i Naade 1854 med 400 Sp. Vartpenge. Medlem af V. Selskab, Storthingsmand 1845, 48 og 51. Døde 1854. Udgivet en Mængde Skrifter.

Præsten Dahl var en saare begavet Mand, Digter og Skribent. Bidrog væsentlig til en Sparebanks Oprettelse i Melhus samt ligeledes til at faa en Bro anbragt over Gulelven ved hvis Indvielse 1849 der afholdtes en Fest med Taler af Dahl paa selve Broen, hvor Nedskriveren var tilstede.

EILERT ROSENVINGE KAURIN,

født 7. Novbr. 1771, til alle Examina Karakt. laudabilis. Efter at have forrettet som Præst i forskjellige Egne, avanserede han endelig til resid. Kapellan til Domkirken 1819, Sognepræst og Stiftsprovst sammesteds 1828, efter Angell, Dimit. fra T.hjems Skole 1787. Medlem af V. Selskab 1819. Gift med en Jfr. Pram, død 1855, 84½ Aar gammel. Hans Fader var Henning Junghams Kaurin, død 1797 som Sognepræst til Sparboen. Vor Kaurin døde 1845.

HENNING JUNGHANS KAURIN,

Søn af ovennævnte, født 1802, i Laurdal i Telemarken, dimit. fra T.hjems Skole 1822, theol. Kand. 1826, var Adjunkt ved T.hjems Skole og endelig Sognepræst til Børsen hvor han døde 1866.

JENS MATHIAS PRAM KAURIN,

ovennævntes Broder, født sammesteds 1804, hvor Faderen da var Sognepræst, Student 1822 og theol. Kand. med egregie 1826; 1827 resid. Kapel. til Sigdal, 1832 Sognepr. til Flesberg, 1838 Lektor og 1843 Professor i Theologi ved Universitetet; 1853 Sognepr. til Lier og 1858 Biskop i Bergens Bispedømme. Døde 1863. Udgivet en Del theol. Skrifter. Necr. i Illustr. Nyhedsblad No. 29, 1863.

HANS HENRIK THAULOW,

Nedskriverens Fader. Var Søn af Cancellieraad og Laugmand Andreas Hansen og Anna Thaulow, er født paa Kubberud ved Moss 10. Januar 1754, blev Student 1770 og theol. Kandidat 1776; pers. Kapellan til Moss 1779 og Sognepræst sammesteds 1790. 1800 til Stadsbygden, 1806 til Sandsvær, som han ei tiltraadte, da han i Marts 1808 blev Sognepræst til Gusdal. Fra 1818 til 1823 var han Præst i Gudbrandsdalen. Døde 23. Septbr. 1823. Gift 1785 med 1) Margrete Elisabeth Stabell (død 1789). 2) Marie Magdalena Elisabeth Wilde (død 26. Marts 1811). Fød 18. Mai 1778. Datter af Klædefabrikant W. paa Moss. 3) Gunhild Mathea Schmidt. Hun døde 4. Januar 1867.

Udgivet flere Skrifter, deriblandt i Nationalbladet under det pseudonyme Navn af Haakon Haraldson Thorsklubbe. Endvidere: Om Al den Uret, som Norge har lidt under Foreningen med Danmark. 1815. Opsats imod Handelskarlerne og Landprangere. 1816. Opsats mod Odelsretten. 1816. Tanker om Alterens Sacramente, Kbh. 1782. Et Raab imod Brændevin — — —. 1795. Endel Psalmer til Kirkeandagt, trykt i T.hjem. Skrivelse til Almuen i Stadsbygdens Præstegjeld angaaende den nye Psalmebogs Indførelse. Efterretning om det i Norge ved Hans Nilsen Houge udbredte Svermeri (i Fallesens Nedskrift v. 88—106).

Til Brug ved Confirmationen benyttede han stedse en af ham selv udgivet lille Piece indeholdende 100 Spørsmal og Svar (ikke trykt). Blandt Manusk. i V. S. findes et Udkast (af S. Jentoft) til et Brev til Dr. Block, dat. T.hjem 28. Novbr. 1804, hvori gjøres opmærksom paa nogle af Norges Forfattere, som ved hensigtsmæssige Bidrag kunne fremme Fortsættelsen af hans «Trondhjemske Blandinger», og anbefaler: «Hr. Thaulow, Sognepr. paa Stadsbygden, er en berømt og ædel Videnskabsmand».

Efter Nicl. skjænker han 1807 til Stadsbygdens Skolekasse en ham tilfalden Mulkt af 100 Rdlr., der endnu i 1811 henstod i en Obl., men som senere er forbrugt.

I mine første Nedtegnelser af denne Mands Vitæ har jeg i temmelige vidtløftige Uddrag optegnet de mærkeligste Steder af hans Dagbøger fra 1801 til 1822, hvilke Dagbøger, for mig en kjær Skat, ere i min Besiddelse. En Gjentagelse heraf vilde blive

for vidtløftig og jeg skal indskrænke mig til i Korthed at anføre følgende:

Han foretog hyppige Reiser til Trondhjem hvor hans almindelige Omgangsvener sees at være: Major Mickaelsen, Oberstl. Scharfenberg, Stiftspr. Wille og Angell, H. Meincke, hvor der saavel i Byen som paa Landet (Ihlsvigen) stod aabent Taffel, ligesaa hos Fru Agentinde Lysholm (nuvær. Jensen & Co.s Gaard og Havsten, Munkvold), Major Sønneck paa Munkholmen, Grev Moltke, Obertsl. Bang paa Ferstad, Oberste Pavels, Kommandør Tønder, Præst Beck, Stiftsamtskriv. Moe, Justitsraad Knudtzon, Major Brun, Cap. Langeland, Comd. Grib, Just. Rogart, Stiftamtmand Angell, Kjøbmand Trybmacher og Flere. I Aaret 1804 anmelder han «John Næhs Død, af Hunger og forlanger en Skjæppe Havre til enhver af dette Præstegjelds (Statsb.) 3000 Trængende». Flere der døde, i denne Trængselens Tid, den skrækkelige Hungersnød.

1806.

Omtales Slaget ved Austerlitz 2. Decbr. 1805. Ligesaa den i Værdalen foregaaede Mordscene, idet 2 Svensker, Nils Toldsten og Ole Bergmann, myrdede 4 Mennesker paa det nuvær. Skyds-skifte Garnes. De bleve henrettede paa Ihlevolden den 24. Marti 1807, begravne sammesteds ligeved Stenbjergets Opgang.

1807.

Min Søn Johannes (var Sjømand) afgik til Kjøbenhavn (Juni Md.). Mine Fader-Følelser førte mig op paa Rødberg-Hammeren for, om muligt, at see Skibet, hvorpaa min Søn var, men forgjæves».

Han skulde ikke see sin kjære Søn mere. Han faldt for en fiendtlig Kanonkugle den 2. Marts 1808 og hvorom mere senere. Der er neppe nogen Tvivl om, at Faderen nærede bekymringsfulde Anelser, der alt for snart skulde gaa i Opfyldelse. Hans mærkelige Drøm om hans Søns Død (netop Maanedsdagen før denne Indtraf, den 2. Februar 1808) er bekjendt og fortjener at opbevares og afskrives her saaledes som fortalt i et Brev til sin Søster, en Fru Købke paa Moss. Brevet er skrevet paa Stadsbygden i Juli 1808 og lyder saaledes:

«Maaske baade Du og mine øvrige Beslægtede og Venner

søndenfjelds have, længe førend jeg selv, været underrettede om den meget smertelige Sorg, som nu atter er falden i min Lod. Ack! min Johannes! min herlige og haabefulde Gut! han er falden for en engelsk Kanonkugle! Man beviste mig den Skaansomhed at ville dølgge det for mig; men Hemmeligheden traf snart paa en Person, som hverken havde Fred eller Roe, førend han, dog kun saa forblommet, fik sagt mig mere herom, end jeg kunde taale at høre uden at udspørge Resten. En Skipper Erbe i Trondhjem, som nylig er kommen Hjem fra Yarmouth i England, hvor han har været opbragt, maatte omsider ud med alt, hvad han vidste, og dette bestod deri, at et dansk armeret Skib paa 14 Kanoner, ført af en Kapt. Jørgensen, fra Kjøbenhavn, var bleven erobret af en engelsk Kutter Brig, efter $\frac{3}{4}$ Times Fægtning, i hvilken min Johannes og nok en Mand faldt paa det danske Skib. En ung dansk Officer fra Skibet talde med Erbe og fortalte ham da hele Tildragelsen — — — der, desværre, er alt for sikker — — —». (Dødsfaldet findes anmeldt i Adresseavisen for 1808, No. 50).

«Men hvad skal man tænke om mine forunderlige Drømme? Den 2. Febr. d. A. (1808) var jeg i Trondhjem og logerede hos Klokker Stabell ved Domkirken, hvor ogsaa Johannes stedse pleiede at logere. Kl. $5\frac{1}{2}$ om Morgenen drømte jeg, dog med saa overordentlig Klarhed, at jeg følte ikke andet, end at jeg var lys vaagen; — jeg drømte, siger jeg, at jeg saa en rask Fyr i en brun Frakke komme gaaende ind ad en smal Stakitgang, som fører til Huset; han gik med Bestemthed ligesom en, der var vel kjendt i Huset, gik lige til Døren til mit Værelse, aabnede den, gik lige hen til mig; og jeg syntes tydelig at kjende, det var min Søn. Jeg sagde strax til ham: min Johannes! er du der! hvordan staar det til med dig? er du uskad? Han svarede, dog ganske svagt: ja; men viste mig med det samme sit Hoved, hvoraf den øverste Del var borte. Af bitter Skræk over dette Syn raabte jeg: Min Johannes! min Johannes! og dermed vaagnede jeg. Strax fattede jeg den Tanke: Er dette blot en Drøm, saa er den ikke værd at opholde sig videre over; og er den noget mere, saa maa jeg taale min Skjæbne. Jeg sagde dog samme Dag baade til Kammerjunker v. Krogh og flere, at jeg nu var faiden paa den Grille, at min ældste Søn var tabt for mig, da jeg havde havt denne besynderlige Drøm om ham. Jeg fortalte ogsaa Drømmen til min Kone, da jeg

kom hjem. Alt, hvad jeg bestemt heraf uddrager, er, at der virkelig eksisterer en Forbindelse imellem den for os synlige og den for os usynlige Verden — — —».

Fra September i dette Aar laa vi nu i aaben Feide med England, og paa disse Tider benævnes Englænderne, i Skrift og Tale, som oftest med Øgenavnene Kjeltringer, Røvere, Skurke m. m. m. Math. Conr. Peterson havde faaet sit borgerlige Artillerikorps istand og endte sin høitrvænde Tale med en Fest foran Fronten af sine drabelige Artillerister med Udtrykke som: «Disse Kjeltringe have i Sinde at røve vore Eiendomme; men vi skal møde dem som Helte, vi staa beredte — —, de skulde faae en Ulykke, vi sværge det ved vore Kanoner! Nu kan de komme!»

1807, Sept. 20.

«Just som jeg skulde gaa i Kirken, fik jeg den skrækkelige Tidende, at Kjøbenhavn havde kapituleret. Herover blev jeg saa heftig bevæget, at jeg neppe kunde forrette Tjenesten.

Sept. 22.

Modtog Kjøbenhavnske Aviser, som stadfæster den sørgelige Efterretning! Men intet fra eller om min Johannes! Ack min Johannes!»

December 31.

«For det almindelige har dette Aar været sørgeligt formædelst den pludselige udbrudte Krig med England, vor Orlogsflaades Bortrælse af denne uretfærdige Magt, samt, hvad min Levekreds især angaar, de ganske feilslagne Fiskerier, og, for en stor Deel, Skade paa Kornet af Frost og Umodenhed.»

1808, Febr. 2.

I Morges drømte jeg slem om Johannes. — — — Danmark erklæret Sverig Krig.

April 30.

Modtaget trøsteligen Efterretninger om vore søndenfjeldske Troppers Held mod de Svenske. O Gud! Giv os Fred!

1808, Mai 12.

Biskop Beck skriver til Major Micaelsen saaledes: «Vor Prinds General erhverve sig udødelig Fortjeneste af Norge. Hans Forstand, Talenter, Selvstændighed, urokkelige Mod, ædle humane

Tænkemaade have Fordringer paa ubegrænset Agtelse og Hengivenhed, ligesom hans utrættelige Virksomhed er Mageløs. Held vor Armee, og Held Landet ved saadan Anfører!»

Juni 19.

Et engelsk Skib paa 44 Kanoner gjorde 34 Skud paa Christiansund og fik 22 igjen.

Juli 7.

Tilsendt General v. Krogh mit Forslag ang. at tage Overskot-Varden i Brug og derimod at nedlægge alle de øvrige Varder indenfor Agdenes.

Juli 8.

Engelsk frugtesløst Angreb paa Christiansund.

Juli 13.

Onsdag Aften vare 4 engelske Skibs-Capitainer undvigte af deres Krigsfangenskab i T.hjem; disse bleve igjen, 10 Mile fra Byen, paagrebnne, og i Aftes taledede jeg med dem i Rødberg.

Decbr. 31.

Dette Aar har i det nordlige Norge været udmærket af en særdeles varm og tør Sommer og et i Almindelighed, godt Aar. Krigens Byrder trykte os meget, dog kuns lidet i Sammenligning med det søndenfjeldske Norge, hvor overordentlig Regn og Vandflom i Kornhøstens Tid har gjort meget stor Skade og Krigens Elendigheder været langt mere følelige — — — Anmærkning. Stadsbygdens Hovedkirke opbrændte ved Lynild den 20. Octbr. 1837 omtrent Kl. 11 Formiddag.

1809. Marts 2.

Afreiste hele Familien fra Stadsbygden til sit nye Hjem, Gusdal i Gudbrandsdalen. Og fra nu af hører ikke Thaulows Dagbog længere hertil hvorfor jeg kun skal indskrænke mig til alene at anføre enkelte Momenter og hvert Aars Slutnings Bemærkninger og endelig et omstændeligere Referat af hans Dagbog for det mærkelige Aar 1814.

Dec. 31.

Afvigte Aar 1809 var formedelst min bekostelige Flytning, Tabet af mit Naadsensaars Benyttelse i Stadsbygden og det her i

Gusdal indtrufne store Uaar, det ulykkeligste for min Huslige Forfatning, jeg har oplevet — —.

1810, Januar 28.

Holdt Taksigelse fra Prækestolen for Freden med Sverige.

Februar 17.

Faabergs Præstegaards samtlige Huse bleve inat et Rov for Luerne.

Mai 28.

Kronprindsen af Sverige hastig Død.

Dec. 31.

Aaret beskrives som godt med Hensyn til Afgrøden, men «Tiderne gyselige». 1 Td. Rug koster 16 til 18 Rdlr., 1 Td. Byg 14 a 15 Rdlr.

1811, April 26.

Hans anden Kone dør denne Dag.

Decbr. 11.

Universitetfest i Hovedkirken.

Decbr. 31.

— — — God Afgrøde — slette Pengetider — 1 Td. Sild 40 Rdlr., 1 Td. Salt 30 Rdlr. &c.

1812. Beklagelig nok findes ikke Dagbogen for dette Aar.

1813.

Febr. 4. Ankommer til Christiania.

Febr. 6. Jeg havde Audience hos Prinds ViceStatholderen, en meget mild og elskværdig Herre.

Febr. 16. Jeg handlede med Prindsen ang. Anv. paa 400 Td. Korn — — —.

Febr. 17. Atter Audience hos Prindsen om Gavekorn til de Fattige — — —.

Decb. 31. Saa er da nu ogsaa dette Aar, Gud skee Tak! tilendebragt uden nogen særdeles Ulykke for mig og mine. Men Landets, ja Europas almindelige Ulykke har haardt trykket mig. Formedelst Landets ulykkelige Pengeforfatning, som upatriotiske Kjøbmænd meget have forværret, ere Prisene paa Landets Fornødenheder stegne til en sørgelig Yderlighed. 1 Td. Rug 400

Rdl., 1 Td. Byg 300 Rdl., 1 Pund Caffé 20 Rdl., 1 Pund Raffinade 30 Rdl., 1 Pund Puddersukker 14 Rdl., 1 M. Smør 120 Rdl., 1 Slagtenød 2 a 300 Rdt. &c.

Aar 1814.

Endelig indtræder hiint mærkelige Aar, om hvilket Pr. Thaulow i sine Dagbøger har efterladt os adskillige interessante Notitser, for det meste af politisk Natur, og af hvilke jeg skal tillade mig at gjøre følgende Uddrag; men jeg tør ogsaa bede bemærket, at ligesom disse Blade i sin Almindelighed kun kan have nogen Interesse for min nærmeste Omgivelse samt muligens for ældre Trondhjemmere, saaledes gjælder dette end mere med Hensyn til ovennævnte Notitser, nedskrevne i hiint mærkelige Tidspunkt, der endnu ligesom med stedse fornyet Interesse, erindres af de faa Gjenlevende.

Thaulows Dagbog for 1814 begynder med følgende Udtalelse, senere tilføjet:

Norges glædelige Opreisning og sørgelige Fald.

Det er bekjendt nok inden Familien, at Pr. Thaulow paa hiin Tid intet hellere ønskede end at Norge, endog skilt fra Danmark, maatte blive et selvstændig Rige; men en Forening med Sverige stod ham, ligesom saa mange andre bedagede Mænd i de Tider, fore som et Skrækkebillede, et Forræderi, og en Tilstand, som han først senere formaadde at forlige sig med paa samme Tid, som han oftere beklaget sig over Danmarks Uretfærdigheder imod Norge. Det var ogsaa paa denne Tid, eller kort efter, at hans Slægtning, Provst Wergeland, til Eidsvold, udgav det bekjendte Skrift (forøvrigt anonymt): «Om Danmarks politiske Forbrydelse imod Norge», hvilket vakte overmaade megen Opsigt og gav Anledning til en heftig Feide i Bladene. — For at undgaa Gjengælder, bemærkes her, at de Begivenheder, der ere opførte at være foregaaede samme Dag, ere i Regelen selvfølgelig senere tilføjede.

Januar 14. Norge afstaaet til Sverige.

Januar 18. Frederik 6te erklæret de Norske løst fra deres Hyldningsed.

Januar 31. Fik med Friskyds-Expresse Ordre at møde Hs. Højhed, Prinds Christian Frederik ved Lillehammer paa hans Reise til Trondhjem.

Februar 1. Jeg ankom til Lillehammer Kl. 4. Kl. omtrent 7 om Aftenen ankom Prindsen. Paa Markedspladsen blev Han imodtaget af Embedsmænd og Almue med Velkommen til Guldbrandsdalen! Igjentagne Hurraraab, og en Sang, forfattet af Prokurator Sommerfeldt, afsjunget. Prindsen var derved meget rørt og sagde, det var et af de glædeste Øieblikke i Hans Liv og at Norge maa og kan staae ved sine tapre Søønners egen Kraft, og at Han aldrig vilde forlade det norske Folk. Kl. 8 a 9 reiste Hs. Højhed videre til Øyer.

En nærmere Beskrivelse over denne Høitid findes i Addressen for dette Aar, No. 12, forfattet af Pr. Thaulow, tilligemed hiin Sang af 6 Vers efter Melodi: «Ung Adelsteen ved Tinget stod». Denne Sang er saa meget mere betagende, som den virkelig og tydelig nok udtrykker Folkets daværende Følelser for Prinds Christian og de nyere Tidens Tilstande, og naar Digteren udbryder:

— — — «Saa længe Bække give Vand,
Og Bark og Mose findes kan»,

saa gjøre disse Linier saa meget dybere Indtryk paa Nedskriveren, som denne selv saa mangen Gang var Øienvidne til, hvorledes den fattigere Deel af Folket titt og ofte og endnu i Aaret 1814 maatte lade sig nøie med et saa sørgeligt Surrogat som Meel af Bark og Mose. Ja selv de bedre Familier og lige ind i Gusdals Præstegaard blev Halmmel benyttet. — De efterfølgende Data giver stadiige Beretninger om Exercitier og Udmarcher.

Den 25. Februar afholdes i Hovedkirken en Fest og Takkebøn i anl. Fr. 6tes aabne Brev af 18. Januar, samt Valg af 2 Mænd i Gusdal for at kaare Eidsvoldsrepræsentanter &c. og hvortil Thaulow og en Bondemand valgtes.

Marts 14. Møde i Vardal til Amtets Valgforsamling med saadant Udfald: Sorenskriver Weydemann, Sognepræst Stabell og Andreas Lysgaard paa Svænnens. «En paafaldende Omstændighed var det, at Stemmerne var to Gange lige delte imellem Hr. Stabell og mig; men ved Ballottering traf Lodden paa Hr. Stabell.»

Marts 24. «Jeg afsendte til Wulfsberg i Christiania mit 2det Bidrag til Rigsforsamlings Journalen ang. at Norge bør være et Monarki, selvstændigt, aldrig oftere faae fælles Regjering med nogetsomhelst andet Land. Og til Slutning min Idee om en Nationalfred, som skulde være uafhængig af al Politik.»

Marts 25. «Keiser Napoleon ulykkelig».

April 1. «Keiser Napoleon dethroniseret!!!»

April 1. Afreiser til Christiania.

April 6. «Kl. 11 kom jeg i Generalforsamling i Selskabet for Norges Vel, blev af Biskop Beck forestillet for Hs. Kgl. Høihed, Prindsregenten, gik efter Høisammes Ordre til Ham strax efter Selskabssamlingen, fik en meget naadig Audience, og blev ansagt til Middagstaffelet. Der fik man god Mad, skøn Opvartning og meget god Vin; men maadelig Kaffe.

April 7. Jeg traf paa Gaden Biskop Bugge fra Trondhjem.

April 10. Søndag. Tilbageise. «Jeg var i Eidsvolds Kirke tilligemed den

Nørske Nationalforsamling.

Dennes Medlemmer begave sig efter Tjenesten til Eidsvold Jernværk og overleverede Hs. Kgl. Høihed, Prindsregenten, deres Fuldmagter.

Mandag 11. I Rigsforsamlingen, som blev holdt med en herlig Tale af Prindsregenten, blev valgt en Præsident, Kammerherre Peder Anker, samt en Committee til at forfatte et Forslag til en Rigsforfatning for Norge.

April 20. Napoleon ført som Fange fra Fontainebleau!

Mai 17. Prinds Christian valgt til Norges Konge.

Mai 19. Chr. Frederik modtaget Kongevalget.

Mai 22. Norges Konges Indtog i Christiania.

Juni 1. Posten bragte kongelig Norsk Befaling at holde paa næste Søndag en Tak- og Bøn- Fest i Anledning af Hs. Majestæts, Kong Christian Frederiks Tronbestigelse.

Juli 26. De Svenske faldt ind i Norge.

Aug. 2. 1800 Svenske tilbagedrevne ved Lier af Kammerherre Krebs.

Aug. 5. Sidstmeldte 1800 Svenske totalt slagne ved Matrand.

August 6. Lieutn. Glatved bragte Efterretning om Krigens virkelige Udbrud imellem Sverige og os! O Gud! staae os bi!

August 30. Efter Capt. Stibolts Fortælling skulde Stormagternes Plan med Norge være, at Pontocorvo skulde blive Konge i Norge og dette Land saaledes dog vorde selvstændigt. Fiat!

Novbr. 16. Posten bragte idag den overmaade vigtige Tidende, at Kong Carl den 13de af Sverige var den 4de d. Md. af Norges Storthing antagen, eller, som det kaldes, valgt til Norges constitutionelle Konge. Sagen er i sig selv unegtelig overmaade god og bør af enhver retskaffen Nordmand understøttes og forsvares; men det er beklageligt, at denne i sig selv, som jeg tror, velgjørende Forening med Sverige er bevirket ved Politikens sædvanlige afskyelige Midler, nemlig ved først at styrte det norske Folk i den største Elendighed og Afmagt; og i denne værgeløse Tilstand at true med en uimodstaaelig Overmagt. Dog maa man ogsaa paa den anden Side tilstaa, at Sverige aldeles ikke har brugt denne Overmagt.

Decbr. 31. Nu er da ogsaa dette for Europa i Almindelighed og for vort kjære Norge i Særdeleshed uforglemmelige Aar, tilendebragt. Den store Napoleons Fald fra Keiser-Thronen, men ey fra hans sande Storhed; Norges Adskillelse fra Danmark, den Norske Thrones Gjenoprettelse, ved det norske Folk, for Christian Frederik, Prinds af Danmark; Den Norske Thrones hastige Omstyrtelse ved udvortes Magt, Hungersnød og utrolig Jammer i Landet; Forræderier, Kabaler og deslige Midler, hvis væsentlige Afskyelighed endog udbreder sig til dermed tilsigtede og endelig opnaaede Forening imellem Norge og Sverige: alt dette ere Kjendsgjerninger, som Historien til evige Tider vil opbevare og dog vanskelig nok forstaaes af vore Efterkommere. Vort inderlige elskede Norge har da saaledes i dette besynderlige Aar 1814 havt tre retmæssige Konger, som endnu alle leve!

Mig vil det endnu ikke lykkes at blive glad over Norges Forening med Sverige; og mange andre gaar det ligedan. Gud alene veed det endelige Udfald. —

Aar 1815.

Januar 1. Gudstjeneste ved Guldals Hovedkirke alene, hvor jeg forrettede den befalede Bede og Takkefest for Carl den

13des Thronebestigelse som Norges constitutionelle Konge, efter at vi den 5te Juni 1814 havde holdt en ligedan Fest for vores virkelige frivillige valgte og elskede Konge, Christian Frederich. O Tempora O mores!

Februar 26. Napoleon forlod Øen Elba.

Marts 1. Napoleon landede i Frankrig!!!

Marts 20. Keiser Napoleon i Paris Kl. 8 Aften.

Juni 18. Napoleon total slagen ved Vaterloo.

Decembr 31. Saaledes er da ogsaa, Gud være lovet! dette Aar tilendebragt uden noget særdeles Uheld enten for Norge i Almindelighed eller for mig og mine i Særdeleshed. Den store Napoleons forbausende Tog fra Elba til Frankrig; hans nye Fald efter den ulykkelige Bataille ved Vaterloo, nær ved Brüssel, den 18. Juni; hans Overgivelse til Englænderne, hans Bortførelse af dem til Øen St. Helena m. m., udmærker dette Aars Historie. Det synes mig upaatvivleligt, at den store Napoleon er bleven et Offer for de skjændigste Bedragerier. Den franske Nation har ved indbyrdes Uenighed givet sig selv til Priis for sine Fiender og bliver nu derfor retfærdig og gyseligt straffet.

1816.

Jeg har idag vovet at slutte den afskyelige Pengeberegning i Rigsbank, og derimod i min Cassa-Journal begyndt at regne i Specier a 5 Rigsort og 24 S. pr. Rigsort. — — —

Decbr. 31. Ogsaa dette Aar er da, Gud være Lov og Tak! tilendebragt uden noget særdeles Uheld for mig eller mine. Men mit inderlige elskede Fædrelands almindelige Tilstand har forværret sig. Næsten allevegne har Landet formedelst den sterke og langvarige Regn i Juli og August Md. er havt et stort Uaar baade paa Hø og Korn til Følge. Og da dette er Tilfælde næsten over hele Europa, bliver ingen Tilførsel for Norge at vente. Haab om Pengevæsenets Forbedring har ogsaa hidindtil slaaet aldeles feil. Udsigterne for Fremtiden ere sørgelige.

1817.

Octbr. 31. (Reformationsfest).

November 15. For at kunne udrede Resten af Bank- Indskuddet maatte jeg atter, foruden de i April anførte 3 Sp. 4 O.

4 S. laane af Børnene 3 Sp. 2 O. 16 S. (Dette var den saakaldte Sølvskat, der medtog fast alt det Sølv som fandtes i Huset, lige ind til dets eneste Forlæggerøse (Suppeøse), hvorefter man i flere Aar benyttede en ditto af Træ).

Decbr. 31. — — — «Mit kjære Fædrelands, Norges Tilstand, er sørgelig. Kornavlingen var paa mange Steder slet formedelst den alt for overflødige Regn.

Decbr. 31. Europas almindelige Tilstand har været fredelig. Den store Napoleon holdes under saa streng Bevogtning paa St. Helena, at hans Undvigelse derfra synes at være umulig. Den overordentlige Sensation, denne ene Mand forvolder, synes mig at være et stort Beviis paa hans sande Storhed, og at alle hans Modstandere vil engang i Fremtidens Aarbøger om vore Tidens Tildragelser see ud som sande Uslinger i Sammenligning med ham.

Aar 1819.

Octbr. 7. Den for sin oprørske Tænkemaade berygtede Halvor Hoel paa Hedemarken siges at være sat under Justitiens Tiltale og derfor at have absenteret sig.

Decbr. 31. — — — At en Gjæld af 3 Millioner er af Overmagten blevet vores ved Danmarks slette Behandling forarmede Fædreland dikteret, gjør Udsigterne for Fremtiden meget sørgelige — — —

1820.

Intet at bemærke.

1821.

Mai 5. Den store Napoleon død paa St. Helena.

Juli 4. Jeg ankom til Christiania — — —

Juli 6. Jeg var til Taffels hos Hs. Maj. Kongen (Carl Johan), havde efter Taffelet en langvarig Audience hos Høistsamme, alene ang. Landets almindelige Anliggender — —

Juli 9. Jeg var hos Kongen til Middag; efter Taffelet havde jeg atter Audience hos Hs. Maj., som ogsaa denne Gang var særdeles naadig imod mig. Min Kone og Datter vare ombord paa de svenske Skibe.

Decbr. 31. (Daarligt Aar, Frostskader). — — — «Grækernes Frihedskamp imod Tyrkerne og disses Umenneskelighed mod Grækerne gjør allerede dette Aars Historie til en udmærket Gjen-

stand for lagtagernes Opmærksomhed, ligesom ogsaa den store Napoleons Død paa Fængselsklippen St. Helena den 5te Mai d. A. henhøre til dette Aars meget vigtige Tildragelser. — — Grækerne stride mandelig for Ære, Liv og Tilværelse. Europas store Magter, England, Rusland og Østerrige synes at ville see, om der er noget Land at vinde, førend de vil foretage sig noget til Frelse for den lidende Menneskehed. England især, som for nogle Aar siden indlod sig i en blodig Krig med Spanien for 2 Katteskindes Skyld, gjør nu slet intet for at standse Tyrkernes uhyre Grusomhed imod mange Tusinde uskyldige Mennesker, giver nu Barbarerne Tid til at ødelægge Alt, førend det yder nogen Hjælp. Imidlertid erklærer Europas vigtigste Nationer sig lydelig, saavidt det uden Medhold af de respective Regjeringer er muligt, for de undertrygte Grækere Sag.

Aar 1822.

Jan. 15. Efter det, som i det norske Nationalblad staar anført om Kongsbergs Sølvværk, fik jeg i Sinde at opgjøre Værkets Balance til 1768 da jeg befandt, at Værket havde vundet 736,278 Rdlr. Senere skal Tabet have været 1,872,185 Rdlr.; men da Indtægten har været i Sølv og Udgiften i Papir, som Norge selv maatte løse, er Danmarks Fordel dog meget sikker.

Mai 26. Skrækkelig Ulykke i Grue Kirke, hvor 114 Mennesker indebrændte.

Decbr. 31. — — — Landefreden har Gud bevaret os; men med Grækerne seer det sørgeligt ud. Keiserne af Rusland og Østerrige, Kongen af Preussen og nogle flere Fyrster holdt en Kongres i Verona, hvoraf Resultatet synes at være blevet: Slet intet.

Hermed ophører Dagbogen.

Sognepræst Thaulow var, som forannævnt, 3 Gange gift og havde ialt 13 Børn. Da de fleste af disse have vandret om i Trondhjems By, optegnes her:

Børn med første Ægteskab:

1. Anne Cathrine Thaulow, født 26. November 1787, død 13. November 1870, gift med Provst Borchgrevink.
2. Johannes Thaulow, født 1788, død 1808, ugift. Var Sømand og faldt for en fiendtlig Kugle fra en engelsk Kutter den 2den

Marts 1808.

Børn med andet Ægteskab:

1. Andreas Thaulow, født paa Moss 30. Januar 1797, død 1853; var Instrumentmager i Christiania, ugift. Oprindelig Handelsbetjent hos en Backer i Holmestrand.
2. Johan Gottlieb Thaulow, født 27. December 1797, paa Moss, Kand. Theol. 1827 og samme Aar resid. Kapellan til Hougs i Bergens Stift, snart derpaa Sognepræst til Hjelmeland hvor han ved et ulykkeligt Tilfælde afgik ved Døden den 15. April 1858. Han reiste til Anexet, til Hest da der ikke var Kjørevei, faldt af Hesten, der blev bange for noget, og et Blodkar maa være sprunget. Gift med Magdalena Greve, 7 Børn.
3. Elisabeth Thaulow, født 25. Februar 1799, død 29. Januar 1861, gift med Sognepræst til Drammen, Lars Petersen. Han døde Aaret efter sammesteds, 12. Juli 1862. 5 Børn.
4. Mette Thaulow, født 1. Juli 1800, død 16. September 1831, ugift.
5. Hans Henrik Thaulow, født 6. August 1802, Kand. jur. 1829, Expeditionschef og i 1846 Sorenkr. i Laurvig. Gift med Emma Kræfting, 2 Børn. Tog sin Afsked 1879 med 2800 Kr. Pension. Fruen død 1877. Sølvbryllup 1. November 1858. Død 1890.
6. Harald Thaulow, født 11. Mai 1804, død 29. December 1844 som Sognepræst til Norddalen i Søndmør.
Ovennævnte No. 1—3, alle fødte paa Moss, de øvrige 4—8 fødte paa Stadsbygden.
7. Christian Thaulow. Nedskriveren av disse Blade.
8. Marie Magdalena Thaulow, født 11. November 1807, død 11. Marts 1867, gift med Stiftsprovst Christian Petersen.
9. Johanne Catharine Thaulow, født 19. Juni 1809 i Gusdal, ugift. Død 7. Dec. 1883.
10. Hilde Thaulow, født 6. April 1811 i Gusdal, ugift, død 1887.
Børn af 3die Ægteskab:

Henriette Joachimine Thaulow, født 12. Mai 1818, gift med en Grosch i Gusdal. Ialt altsaa 13 Børn, hvoraf kun 5 gjenlevende. (1870). Grosch død 1882.

PEDER SCHJELDERUP NISSEN,

Søn af Justitsraad Martinus Nissen, født i Trondhjem 17. Decbr. 1775, dimit. fra T.hjems Skole 1792 og samme Aar Artium med laud. Theol. Ex. 1796 ligel. med laud. Antog samme Aar en Informatorpost hos Cancellieraad Must for dennes Søn i noget over 1 Aar. Den 12. Juni 1797 gift med Jfr. Bolette Margrethe Musæus (født 1774, død 1859) og reiste med Kone umiddelbart derefter til Kjøbenhavn for at sollicitere. Den 21. Sept. 1798, ikke fuldt 23 Aar gammel, blev han beskikket til resid. Kapellan for Melhus Menigheder. Var 15 Aar Kapellan og beboede i denne Tid Kapellangaarden Varmboen. 1811 Medlem af Vidsk. Selskab. 1813 beskikket til Sognepræst til Melhus, 1816 valgt til Provst i Dalerne Provsti. Ved en Anexreise i Vintertiden til Høilandet paadrog han sig en Svækkelse, som han aldrig forvandt og tiltog saa meget heftigere efter at hans Broder, paa denne Tid resid. Kapellan i Melhus, pludselig afgik ved Døden (1826).

I henvend 28 Aar var vor Nissen Præst i en og samme Menighed og døde 9. Juli 1826, i en Alder af 50½ Aar, netop 13 Aarsdagen efter at være blevet beskikket til Sognepræst i Melhus. V. Addr. No. 55, 1826.

Af hans Svigersøn, H. S. Arentz, Sognepræst til Skogn, haves en Mindetale over den Afdøde, udgivet af Vid. Selsk. 1828, og hvoraf disse Uddrag ere tagne. Udgav et Skrift: «Om Melhus Præstegjeld», indtaget i V. S. Skrifter.

Ovennævnte hans Broder, Christian Nicolai Nissen, dep. fra T.hjems Skole 1803, 1811 Adj ved T.hjems Latin-skole, derefter Kapellan til Melhus, gift 1814 med Dorte Tønder, født 1786, død i Christiania 1867. Chr. Nic. Nissens gjenlevende Søn er: Rasmus Tønder Nissen, født 1822, Kand. Theol. 1843, Professor i Theologi 1864, Medlem af Vid. Selskab i Christiania, R. O. O., 1875 Statsraad. Ugift. Døde i Christiania 19. Januar 1882.

Førstnævntes Sønner ere:

NILS CHRISTIAN NISSEN,

født i Melhus 2. April 1803. Student 1821, theol. Kand. 1825. Blev 1826 resid. Kapl. til Melhus, 1833 Sognepræst til Stod, 1836

Sognepræst til Øyer, 1844 Provst i Gudbrandsdalen. Tog sin Afsked som saadan 1865. Storthingsmand 1854. Døde 21. Novbr. 1869. Gift med Maren Dorthea Nilsen, død 1874.

MARTINUS NISSEN,

født 7. Novbr. 1801; var først Handelsbetjent hos Høe & Co., fik sin væsentligste Skoleuddannelse i England og etablerede sig som Kjøbmand i Trondhjem 1825. Var en duelig og meget anseet Handelsmand. Opbyggede egen Gaard i Søgaden, hvori han indflyttede 1828 (nuværende Bankboghoder Thrones Gaard. Kjøbmandsgaden No. 38). Døde 1. Aug. 1836. Var gift med Borgerm. Hagerups Datter, Ida, 1833. Hun senere gift med Prok. S. H. Ræder, født 1800 paa Hedemarken, Severin H. Ræder død 27. Septbr. 1878, 78 Aar gl.

HANS ABRAHAM NISSEN,

født 11. Juni 1809, privat dimmitteret; oprettede en Privatskole i Levanger, 1847 ansat som pers. Kapellan hos Sognepræst Krohg i Melhus hvor han kun fungerede i ganske kort Tid og døde 15. Januar 1848. Gift med Marie Moe, født 24. Juli 1814.

OLE HARTVIG NISSEN,

født 17. April 1815, Student 1835, philol. Kand. 1843. Stiftede i Forening med nuværende Prof. Brock en Latin- og Realskole i Christiania, ligesom, i 1849, en større Pigeskole. Forfatter til en Masse Skrifter. — — — 1864 udnævnt til Expeditionschef, 1872 til Rektor ved Christiania Latinskole. Døde 4. Februar 1874.

JOHANNES MUSÆUS NISSEN,

født 1. August 1820, dep. fra T.hjems Skole, blev 1857 Kopist i Indredep., senere Bureauchef og endelig Postmester i Trondhjem 1860. Kand. jur. 1846, Repres. i N. Bank, Ordfører i Formandsk., Medlem af Latinsk. Direktion. Gift 1852 med Consul Thaulows Datter, Anna, født 21. September 1832. Postmester Nissen døde 28. Januar 1893, og hans Hustru døde 7. Februar 1884).

JACOB von der LIPPE PARELIUS,

fød 1744 paa Hittern, dep. 1762 fra T.hjems Skole, Attestats 1764. Var i 9 Aar Amanuensis hos Biskop Gunnerus indtil dennes Død i 1773 og vedblev samme Tjeneste hos Biskop Bang indtil 1774, da han samme Aar blev res. Kapellan til Vor Frue Kirke og Notarius Capituli. I dette Embede gav han Forslag til og besørkede Indretningen af den Borgerlige Skole i T.hjem, og i en efter kongeligt Commissorium nedsat Commission udarbejdede han Planen til Forbedringer i T.hjems Skole og Fattigvæsen, saaledes at det hidtilværende Vaisenhus blev forandret til en slags Kunstskole, Fattigskolerne til Friskoler, en Arbejdsanstalt og et Sygehus oprettet m. v. Blev 1793 Sognepræst til Meldalen, 1813 Ridder af Dannebrog, resignerede 1818, døde 1827.

Blandt andre Skrifter udgivet: Kort Underretning om den i T.hjem oprettede borg. Skole, T.hjem 1783. Medlem af Vidsk. Selskab og 1785 valgt til dets Secretair efter Smith.

I en Skrivelse til Nyrup den 16. Juni 1807 søger han at gjøre gjældende:

1. Hvorledes han i 1774 som resid. Kapellan til Frue Kirke antog sig de offentlige Stiftelser og især Ungdommens Undervisning.
2. Hvorledes han, understøttet af Meinckes Legat og nogle private Folks Gaver, som han fik overtalt dertil, lykkedes ham i Aaret 1778 at faa oprettet en borgerlig Skole.
3. Hvorledes det ad adskillige Omveie lykkedes ham at faa regulere Fattig- og Undervisningsvæsenet.
4. Hvorledes han bragte det til Oprettelsen af et Kornmagasin &c. &c. Alt Betleri blev afskaffet, et borgerligt Sygehus indrettet ligesom ogsaa et Arbejdsmagasin og Arbejdsstuer; Vaisenhuset fik en ny Indretning. «Ved en rig Tiggerindes Gavebrev, som udgjorde omtrent 700 Rdlr., fik jeg i Forening med Dr. Hagerup Anledning til at faa oprettet et Brændemagasin (Guru Bakkens?). Afdøde Rektor Kleists Legat var det overdraget Parelius at ordne.

«Her standser min T.hjemmske Bane, hvor jeg kunde have Grund til at vente den Løn for mine 9 Famulataars, 20 Kapellans Aars møisommelige Dage og vaagne Nætter, at erholde Frue Kir-

kes Sognekald — —. De kjender Verden og Fordommens Magt, at de, som ville løse disse Lænker, maa flere Steder støde an mod de forskjellige Interesser, som krydse imellem dem.»

Parelius, nu ansat i Meldalen, beklager sig høit over Hospitalspræst, nu Biskop Beck, der ogsaa attraaede Frue Kirkes Sognekald og lod endog «ombære en Ansøgning af ham selv opsat i Indvaanernes Navn, som han foregav at søge alene for at være vissere paa Kapellaniet, da han sagde at han vidste, at Sognekaldet var bestemt for P., hvorved man blev tillokket at underskrive.»

Parelius beklager sig endvidere over Tilsidesættelse og har maattet see Mænd uden Fortjeneste at foretrækkes ham og gives Hædersstav i Haanden, «da jeg nu i mit Syns næsten ganske svækkede Tilstand maa holde mig til Krykken. Træt af Møie og kjed af Fortrædelighed gik jeg fra T.hjem til Meldalen &c. &c.»

Til Slutning giver han endnu Beck en drøi Snert — — og af det Hele fremgaar, at der paa denne Tid var der en mindre god Forstaaelse imellem Præsteskabet indbyrdes, saaledes endnu værre Fiendskab imellem Bugge og Wille. «Gunnerus havde i Parelius en oplyst og intelligent Famulus, hvis Ønske om et offentlig Bibliothek i T.hjem skal have foraarsaget det T.hjemmske Selskabs, 1767, stedfundne Udvidelse.»

Smiths Dom over Parelius (Breve til Bülow) er interessante nok, men udelades her i sin Helhed. Først berømmes han som en videnskabelig dannet Mand der anbefales som en i mange Henseender «gavnlig og ægtværdig Mand, der fuldkommen fortjente at blive Sognepræst til Frue Kirke &c.» Men den samme Parelius maa senere have deklineret sterkt i Smiths Øine; thi da der var Tale om at Hagerup skulde avancere til Biskop efter Bang og Parelius igjen efter Hagerup som Stiftsprovst, siger han i et Brev af 28. Decbr. 1787: — — — «Parelius maa ei blive Stiftsprovst, dels fordi han er en Bengel, dels fordi en Capital af 15,000 Rdlr. da rimeligvis reiser ad undas — — —».

NILS STOCKFLEDT SCHULTZ,

fød 14. Marts 1780, mistede tidlig sine Forældre og blev først tinget i Lære hos en Skomager i Drammen; men ved et sammen-

skud af Sigdals Bønder blev der aabnet ham Adgang til Studeringer, dimitteret fra Christiania Skole 1799. Theol. Kand. 1801 og deltog samme Aar i Kampen for Fædrelandet og blev 1807 Kaptein ved Studenterkorpset. Blev 1809, efter kun 5 Embedsaar, resid. Kapellan til Vor Frue Kirke i T.hjem. Medlem af Storthingene i 1814, 15, 16, 18, 24, 27 og 28, var valgt, men undslog sig i 1821. Hans utrættelige Arbejdsomhed saavel som Storthingsmand som Geistlig, svækkede hans Helbred i den Grad, at han i Marts 1831 reiste til Christiania, for ved Rigshospitalet at gjenvinde Sundheden; men da dette Haab skuffedes, forberedte han sig til Tilbagereisen til T.hjem, da han den 27. Mai blev anfaldt af Apoplexi, som den 30. Mai 1832 endte hans fortjenestfulde Liv. Hans urokkelige Fasthed og aabne Sandheds Kjærlighed, hans dybe Indsigter og prøvede Retskaffenhed gjorde ham til en af Landets mest udmærkede Repræsentanter. Ligesom han oftere beklædte Præsidentpladsen paa Storthingene, saaledes benyttedes han ogsaa altid i de vigtigste Committeer og i de mest kritiske Tilfælde. Hvad han virkede for Skolevæsenet og som Religions Lærer i de 23 Aar han var residerende Kapellan, har reist ham det skjønneste Minde; og fortjener især at fremhæves hans nidkjære Omsorg for Trondhjems Søndagsskole, og borgerlige Realskole. «Som Præsident, yttre Hersleb i sin Nekrolog, vandt og fortjente han udelte Bifald, ja Beundring ved sin Tales Kraft, Grundighed, ukonstlede Skjønhed og Hjertelighed, hvorfor ogsaa den af ham 1823 udgivne Samling af Prædikener er en af de fortrinligste i vor Literatur — — —.» Vidsk. Selskab hædrede hans Minde ved en Sørgehøitid den 6te Juli 1832. Storthingets Medlemmer i 1833 bekostede ved frivillige Sømmenskud et Monument reist over hans Grav paa «Vor Frelsers Gravlund» i Christiania. Saavidt Erlandsen. Pavels Karakteristik over Storthingmændene i 1814 lyder for Schultzes Vedkommende saaledes: «Kold og urokkelig Oppositionsmand». Men forøvrigt nævner han Schultz oftere med Agtelse og Anerkjendelse. «Han var en godmodig og interessant Mand».

Nedskriveren heraf erindrer endnu stedse, efter 40 Aars Forløb, Schultz som Prædikant med sand Glæde. Der var noget vist Tiltalende, Opløftende ved hans let forstaaelige Foredrag og Kirken var, hver Gang han prædikede, overfyldt af Tilhørere.

Schultzes trykte Prædikener, samlede og udgivne af Holtermann (1838), og hvori den bedste Necrolog af ham findes, er i enhver kristeligsindet Families Eie. Schultz udgav derhos den bekjendte Engelske Sproglære, Kjøbenhavn 1807, samt nogle andre Skrifter hvoriblandt Cantate opført i T.hjems Domkirke den 11. Decbr. 1811 i Anledning af det norske Universitets Oprettelse, aftrykt i den Platauske Samling.

Schultz var gift med Anna Lovise Fredrikke, død i Aarhus den 23. Juli 1870, 88½ Aar gl. Efterlod ingen Børn.

JOHAN WESSELL BROWN,

blev Præst i Størdalen 1754 hvor han som saadan døde 1773. Anføres her paa Grund af den Feide hvori han laa med nogle Officerer som efter den Tids Tone ikke tog det saa nøie om de tilføjede en Præst, der ingen Rang havde, aabenbar Overlast. v. B. Moe, Pag. 134. For nu at kunne imødegaa Officererne med større Virkning, søgte Brown om Titel af Constistorialraad, hvilken ogsaa blev ham bevilget mod at betale 400 Rdlr. hvorved han erholdt Rang nest foran Capitainer. I Biskop Nannestads Indberetning til Collegiet beklager denne sig over Officerernes Brutalitet, at de nemlig fornærme Præsterne i deres lovlige Indtægter &c. — — — «Men foruden dette, tage Officererne sig Frihed til at gaa ud og ind under Gudstjenesten af og i Kirken, naar dem behager, til største Forargelse for Andre, og Exempler, som Andre strax betjene sig af, og andet saadant mere, saa det er høist fornødent, at dette saa overmaade grove Foretagende bliver ved nogen offentlig Straf hæmmet, Andre til Exempel.»

Wessell Brown var første Gang gift med Christiane Parelius, anden Gang som gammel Mand med et ungt smukt Pigebarn, Thale Marie, en Datter af den i Størdalen boende Capitain Motzfeldt, der forøvrigt tillige med en Capitain Jacob Harboe (død som Generalmajor i T.hjem 1762) nævnes som Præstens Antagonister. Saaledes, idet Harboe mødte Præsten paa Landeveien, tog han ikke i Betænkning at give denne et Drag af sin Svøbe. Vist er det at Præstegaarden blev bestormet af en Mængde unge Officerer til stor Forargelse for den gamle Præstemand, der ogsaa paa denne Tid indgav sin Klage til Consistoriatet.

Det sidste Ægteskab varede i kun 3½ Aar da Brown døde 1773, og hans unge Enke, endnu stedse betragtet som en Skjønhed, blev snart derpaa gift med en Postmester Alstrup, der efter kort Tids Forløb kom i Kassemangel og drog i Landflygtighed (1787). Der nævnes i 1803 en Capt. Motzfeldt af Sø-Etaten og Major Motzfeldt.

En Major Motzfeldt druknede 1804 paa Overfarten over Størdalselven ved Sandfærhus tilligemed 3 andre Personer. En Capt. Wessel, der fulgte med, blev reddet. Nogen Tid forud druknede 17 Mennesker paa samme Maade.

Browns sidste Kone førte et overdaadigt Liv og var stedse i Pengeforlegenhed. Til Bestridelse heraf lod hun engang, efter Sagnet, sælge sin egen Ko paa Fjøsset til Manden for god Betaling. Hendes overvættes Ødselhet vedblev under hendes Giftermaal med Alstrup, (formodentlig 1775).

SVEND TOSTRUP WESSELL,

født 12. Marts 1758, opføres her paagrund af hans Originalitet. Som henhørende til Slægten Wessell (Brown, Tordenskiold) findes en Del af denne originale Mands Levnet hos B. Moe ligesom Nedskriveren selv, i hvis Tid denne Mand levede, for endel kjen-der denne Mands Historie.

I 1798 blev han resid. Kapel. til Bynesset og i 1814 forflyttet til det nyoprettede Sognekald Børsen i Børseskogn, der hidtil udgjorde et Annex til Bynesset. I dette Kald døde han ugift i 1834 paa Gaarden Rosvold hvor han havde taget Bopæl hos Propr. Mosling. Som ungt Menneske og Student i Kjøbenhavn viste han ualmindelige Kjæmpekræfter og bar med Lethed 3 Tønder Byg, en under hver Arm og en paa Skulderen. Som gammel Præst trak han et Hølæs, som 2 Heste ikke kunde faa frem, opad en Ladebro. (?) Foruden Slagsmaal med danske Studenter, der bestandig maatte ligge under, indlod Wessel sig ogsaa med Vægterne, og det er noksom bekjendt, hvorledes han engang hængte en Vægter op ved Kjolekraven i en Lygtekrog og lod ham hænge der dinglende tilbage. En anden Gang blev han, skjønt uskyldig, greben af flere Vægtere som han fulgte godvillig, men da han kommer i Nærheden af Raadhuset, fandt han ved nøiere Eftertanke

just ikke morsomt at lade sig arrestere for ingen Ting og lakonisk spørger han Vægterne: «Holde i fast Karle?» hvorpaa et enstemmig Ja fulgte til Svar. I denne slaar han med Kraft Armene ud til begge Sider og strax faldt de nærmest gaaende Vægtere til Jorden, hvorpaa han bearbejdede de øvrige paa samme Maade, indtil han som Seierherre forlod Pladsen. Man veed hvorledes hans sædvanlige Conversationsstof gik ud paa Spørsmaal om Søormen: «Mons tro hvor Lemænene komme fra». Han gjorde sig til af at være i Slægtskab med Digteren Wessell og var ikke lidet stolt af den Digteraare han selv troede besidde. Biskopen (Bugge) var ikke rigtigt fornøjet med Et eller Andet under en Visitats, hvorved den enfoldige Mand udbrød: «Mindes ikke Deres Høiærværdighed, hvor kraftig jeg kom Dem til Hjælp dengang De ved Regent-sen var paa Veien at faa Prygl; kan De ikke erindre, at jeg stod paa Trappen og slog vore Modstandere, saa de faldt som Fluer?» Biskopen kunde ikke andet end vise sig erkjendelig for hiin ydede Bistand og nu lade den gaa i Liquidation — — —.

CHRISTIAN PETERSEN,

født 9. Marts 1801, Student 1818, Kand. theol. 1823. Var som Kandidat Timelærer ved Christiania Latinskole fra 1823 til 26 da han forflyttedes som Sognepræst til Tolgen, 1832 Sognepræst til Bynesset og 1843 resid. Kapellan til Vor Frue Kirke i T.hjem, 1846 til Domkirken i samme Egenskab og 1860 Sognepræst og Stiftsprovst efter Jonas Kaurin. I Aaret 1860, under Kroningstiden, da han fungerede som Formandskabets Ordfører, blev han udnævnt til Ridder af Olafs Ordenen. Var Vicepræs i V. S. i 10 Aar, men fratraadte, efter eget Ønske, i 1865. Gift 1826 med Marie Magdalena, født Thaulow. Hun døde 11. Marts 1867. Storthingsmand for søndre T.hjems Amt 1839, senere, 1845 og 1854 for T.hjems By. Døde 12. Marts 1875. Havde 5 Sønner og 3 Døttre. 1841 valgt Provst i Dalernes Provsti. Sølvbryllup 20. Juni 1851. Boede i mange Aar i Toldkass. Schultz Gaard og tilflyttede 4. Juli 1866 egen Gaard i Vestre Gade No. 4. (Nu Erling Skakkes Gade No. 4). (1919).

GUSTAV ADOLPH LAMMERS,

Søn af Generalmajor Lammers, født 1802, Student 1821, theol. Kand. 1825, Præst ved Hospitalet i Trondhjem 1827 til 35, for-

flyttedes derpaa som Sognepræst til Bamble og 1848 til Skien. Reiste Udenlands 1848—49. Efter Hjemkomsten fremtraadte hans Anskuelser med større Skarphed; han fandt sin Samvittighed som Sjælesørger ængstet ved at meddele Absolutionen for Nadværen uden forudgaaende Skriftemaal, og fik uaa Ansøgning 1855 en personel Kapellan Wefring, 1878 Sognepr. til Frue Kirke i Trondhjem, beskikket der skulde overtage nogle af Sognepræstens Pligter. Imidlertid søgte og fik han 1856 Afsked i Naade og med Pension indtil videre. Men da han umiddelbart derpaa, 1856, udmeldte sig af Statskirken og stiftede en «fri apostolisk christelig Menighed» i Skien, ophørte Pensionen. Senere traadte han dog ud af sit stiftede Samfund og gik atter ind i Statskirken. Storchingsmand for Bratsberg Amt 1839, 1842. Død i Skien 1878, 76 Aar gl.

PETER CHRISTIAN TYRHOLM HOLTERMANN,

Søn af Kapitein paa Vartpenge Marcus F. H. (død 1853) er født i Melhus 18. Novbr. 1802, paa Gaard Sjerdingstad, og var Pleiesøn af N. S. Schultz; Student 1822, theol. Kand. 1827; 1828 Sognepræst til Qvernes, 1831 Provst i Nordmør, 1846 resid. Kapellan til Vor Frue Kirke i T.hjem og 1855 Sognepræst til Opdal, 1842 Storchingsmand for Romsdals Amt. 1838 Medl. af V. S. Udgiven nogle Skrifter. Var en anseet Mand i sin Stilling, ihærdig som Communemand og i alt hvad han satte sig fore at gennemføre, saaledes med Indførelsen af Varmeapparatet i Frue Kirke, der mødte adskillig Modstand men viste sig dog ved Fuldførelsen at være en velgjørende Indretning. Tog sin Afsked 1869 og forflyttede i 1870 til Gaarden Sluppen ved T.hjem indtil han paa Øen lod opføre en egen Gaard som han nu beboer (1873). Var gift med Fredrikke Dorthea, født Rambeck, født 1804, død 1873. Denne H. optraadte som Forslagsstiller til Indsamlingen af et Beløb der om 100 Aar skulde anvendes til Opførelsen af en Kirke paa Øen. Død paa Øen i Trondhjem 20. Septbr. 1887, henved 85 Aar gammel. Denne Mand kunde ikke være ubeskæftiget, men begyndte i 1875, lige tæt ved sin Gaard paa Øen, at opføre en 3 Etages Bygning til Udleie, den samme som T.hjems Sparebank indkjøbte, forhen beboet af vor velbekjendte Justitsraad Martinus Nissen.

MICHAEL TYRHOLM HOLTERMANN,

Broder af forannævnte, er født i Melhus 26. Juni 1806, blev privat dimmitteret 1829, theol. Kand. 1835, 1836 Adjunkt ved Trondhjems Latinskole; 1841 resid. Kapellan til Gusdal, 1846 Sognepræst til Holtaalen og 1855 resid. Kapellan til Frue Kirke i T.hjem efter Broderen. Udgiven nogle Skrifter.

Holtermann var først ansat som Handelsbetjent hos H. Knudtzon & Co. i Trondhjem og som saadan samtidig med Nedskriveren heraf, der conditionerede i samme Egenskab hos I. S. Gram. Vi fik begge lyst til Studeringer og opsagde vore Conditioner. Holtermann holdt ud medens jeg forblev hvor jeg var.

I Aarene 1837—39 var han Redaktør af T.hjems Adresse, under Rektor Bugges forskjellige Reiser Konst. Rektor. Holtermann har som Sjælesørger vundet megen Anerkjendelse og er søgt som Geistlig, hjælpsom mod Trængende, deltagende i Andres Sorger og Bekymringer. Hans Embedsgaard Nardo benytter han ikke som for langt henliggende; derimod har han opført en Sommerbolig paa Cicilienborgs Grund og givet dette Navn: Klevstuen. 1838 Medlem af V. S. og 1839 valgt som dets Secretair.

«Klevstuen» solgte han i 1874 til Postmester Nissen og har nu, formedelst Svagelighed antaget en pers. Kapellan, en Flood.

Averterer 1836 som Forsøg at have anlagt en Boghandel.

Vor Holtermann afgik ved Døden den 24. Februar 1876. Første Gang gift med Elise Fredrikke Dahl. Hun døde 1837. Anden Gang med Noline Holtermann, født 30. October 1823.

SOGNEPRÆST HARALD THAULOW,

Nedskriverens Broder, er født paa Stadsbygden 11. Mai 1804, kom med Familien Provst Thaulow i 1809 til Gusdal, læste privat til Artium og blev endelig theol. Kand. i 1833, antog samme Aar en Huslærerpost hos Major Arentz paa Sim i Børseskogn, ansattes i 1836 som Lærer i T.hjems Realskole og forflyttedes endelig i 1840 som Sognepræst til Nordalen, hvor han døde 29. December 1844. Gift med Sorenskr. Møinickens yngste Datter, Benedikte Dorthea, født 11. Januar 1804, død 1885. Har en Datter Marie, født 1841, gift 1873 med Expeditionschef Carl Lie i Christiania.

CHRISTIAN THAULOW,

Nedskriveren af disse Mindeblade, er født paa Stadsbygdens Præstegaard den 17. Marts 1806 af Forældre Sognepræst Hans Henrik Thaulow og Marie Magdalena T., født Wilde.

Her mit Levnetsløb i kortfattet Uddrag:

Min Fader forflyttede i Januar 1809 som Sognepræst til Guldal i Gudbrandsdalen, hvor han døde 29. Septbr. 1823. Her nød jeg da min første Opdragelse, og afreiste i mit 15de Aar, i Slutningen af Aaret 1821, til Trondhjem, for at antage Condition hos Grosserer J. S. Gram sammesteds. Hertil ankom jeg 4. Januar 1822.

Egentlig stod min Hu og Lyst til den Militære Stand og Plannen var ogsaa i 1821 at sende mig paa Krigsskolen, da et Brev indløb fra Gram i Trondhjem om Condition for en af min Faders Sønner. Valget faldt da paa mig og med Sorg maatte jeg opgive den Livsbane, som jeg dengang elskede saa høit. 12 Aar havde jeg tilbragt som Handelsbetjent hos denne Hædersmand, men fandt mig ulykkelig fordi min Hu alene stod til Studeringer medens Handelen vedblev at være mig en høist trættende Stilling. I al Stilhed læste jeg med utrolig Flid, sent og tidlig, Fag der udfordredes til Ex. Artium, hvilke allerede fra Hjemmet vare mig bekjendte. Ikke uden Kamp opsagde jeg min Tjeneste hos Gram og læste Privat hos den bekjendte Digter M. C. Hansen, sent og tidligt, som og hos Lieutenanterne Blom og Brun. Paa denne Tid havde jeg gjort Bekjendskab med en M. Holtermann, Handelsbetjent hos. H. Knudtzon & Co.; begge følte vi os ulykkelige i vor Stilling og snart bleve vi enige om at opsige vore Conditioner for at tage fat paa Studeringer. Efter Hansens Erklæring skulde det ikke have staaet ret meget tilbage førend jeg kunde have underkastet mig Examen Artium og alt var ordnet med mine Brødre i Christiania, hvoraf 2 allerede vare Studenter, da jeg ligesom med Et overfaldtes af Skrupler over at forlade en god Condition, hvortil ogsaa maaske bidrog noget, at jeg havde ondt for at komme nogen Vei i Matematik, hvad det nu enten var min eller Lærerens Skyld. Endelig besluttede jeg at blive hvor jeg var, hvorimod Holtermann holdt ud og er nu resid. Kapellan til Vor

Frue Kirke i Trondhjem, hvorimod jeg ikke bragte det videre end til at blive samme Kirkes Værge.

I 12 Aar forblev jeg paa Grams Kontor, sendtes 4 Gange over til Irland i Handelsforretninger, der dog udelukkende angik Trælasthandel. Men allerede i 1829 eller 30 indtraadte jeg i Kompagniskab med en Jens Sundt (i Fru Nic. Lorcks nuværende Gaard, Dronningens Gade No. 6) og drev Manufakturhandel, ikke uden Held i de Tider. I eget Navn dreves ogsaa Handelen i egen Bopæl hos Farver Ulstad (nuvær. P. Løvengs Gaard, Olaf Trygvessøns Gade No. 20) og i 1831 ganske for egen Regning da jeg i dette Aar separerede med Sundt. I 1833 kjøbte jeg egen Gaard, Nordre Gade No. 15, (nuværende Dreyers Gaard), men forblev der neppe over 2 Aar, da jeg i 1835 tilbyttede mig min nuværende Gaard af Enkemadame Wimpelmann, hvilken tilflyttedes i Januar Md. 1835. Fra 1836 indtil 1842 indesad jeg med forskellige Bestillinger som her maaske kunde optegnes:

Kæmner fra 1835 med Løn (senere 200)	300 Sp.
Som Værge for Domkirken i 1837—43	150 «
Som Tilsynsmand for Bankerne ved Auktioner	100 «
Som Indquarteringsinspektør	80 «

Tilsammen 630 Sp.

Men i en fortvivlet Stund, i 1841, frasagde jeg mig alle disse Poster. Medlem i 12 Aar af Tugthuskommissionen indtil 1844. Deltog i allehaande Kommunale Hverv, i Aaret 1846 Medlem af en i Christiania, af 3 norske og 3 svenske nedsat Kommission ang. Norges og Sveriges gjensidige Handel og Søfart, igjen Værge i 1846 for Frue Kirke (indtil 1878).

Gift første Gang i 1830 med Lorentze Holm, fød 23. Septbr. 1809 af Auktionsmester Holm, død 8. Septbr. 1841. Anden Gang i 1843 med Trine Bolette Nissen, Datter af Provst Nissen i Melhus, død 25. Septbr. 1866, fød 26. Januar 1812. Jeg blev Direktør i Sparebanken i 1858, Medlem af Direktionen for Realskolen 1863, hvoraf jeg udtraadte 1867. Kjøbte Landstedet Marienlyst 1862, med Indbo for 10,000 Sp. I Skatteligningen 1868—71 ansat med

Formue 50,000 Sp. og i aarlig Indtægt 4000 Sp., der gjør det Skat-
tebeløb af henvend 300 Sp. aarlig (i 1851 Indtægt 2500 Sp., Skat
40 Sp). Østerisk Consularagent 1867. Medlem af V. Selskab
1865. 1835, Januar 27. bekjendtgjør Magistraten, at Thaulow er
ansat som Kæmner.

Som Kæmner fra 1836. Restancer 60 S. «hvorum verserer
Proces».

Som Kæmner 1837, ingen Restancer.

« « 1838, « « , kun 9 ₤ 14 S. i
Brandd. Gades Bo.

Som Kæmner 1839, ingen Restancer, kun ovennævnte 9 ₤
14 S.

Som Kæmner 1840, ingen Restancer.

Senere ansattes Underfoged.

A. Børn af første Ægteskab.

1. Marie Magdalena, født 3. Marts 1831, gift med Sognepræst
til Klæbo Theodor Angell. Død 4. Januar 1915.
2. Anna Maria, født 21. Sept. 1832. Død 7. Februar 1884. Gift
med Postm. Nissen (født 1. Januar 1820, død 28. Januar
1893).
3. Henriette, født 25. Juni 1834. Død 17. Juli 1900. Gift med
Sagfører A. Petersen (født 31. Juli 1825, død 18. Septbr. 1901).
4. Andreas, født 12. April 1836. Død 1. Juni 1876. Blev Officer
og Bygingeniør. Gift med Fanny Kloed.
5. Hans Henrik, født 15. Mai 1838. Opdraget for Handelen og
bestyrer Firmaet Chr. Thaulow & Søn. Gift med Ulrikke
Eleonore Steffens Jenssen. Død 17. October 1889. Hustruen
døde 30. Juli 1897.
6. Christian, født 3die Mai 1840, døde ved Badning den 8. Juni
1852.

B. Børn af 2det Ægteskab:

7. Lorentz, født 20. Juli 1844, død 14. Novbr. 1846.
8. Peder Nissen, født 14. Sept. 1845. Død 24. Sept. 1909.
9. Lorentze, født 13. Novbr. 1846.
10. Harald, født 17. August 1856. Død 27. December 1917.

Da jeg i 1842 søgte om et Tillæg til min Løn som Kæmner af
100 Spd. blev samme mig negtet af Formandskabet, hvorimod H.
N. Ellefsen, dengang Medlem deraf, overtog min Post for den

usle Løn af 200 Spd. for en Bestilling der medførte et stort Ansvar
og hvorfor jeg maatte stille 4000 Spd. Caution. Ellefsen, i hvis
lange Tid Bestillingen neppe medførte større Arbeide end i min,
og var desuden befriet for Restancernes Inddrivelse, bragte det dog
snart til at faa et Tillæg af 100 og 150 Spd., i sig selv endnu in-
genlunde formeget. I 1866 blev Kæmnerbestillingen omreguleret
og averteret vakant mod en Aflønning af 600 Sp. og hvorved Be-
stillingens Forretninger vistnok betydelig forøgedes, især som en
Følge af, at Fattig- og Næringsskatten indbetales i to Terminer.
Med 4 mod 3 Stemmer overdroges Posten til P. Ulstad. Men alle-
rede efter et Par Aars Forløb ansøger denne om et Tillæg af 200
Sp. til 800 Sp., hvorpaa Formandskabet strax gaar ind, og i Repræ-
sentantmøde 29. Oct. 1868 bifaldes Indstillingen, 800 Sp. Løn,
med 23 mod 11 Stemmer. Denne Post bør være godt lønnet og
800 Sp. er neppe egentlig for meget; men jeg er mishandlet i sin
Tid af Trondhjems Formandskab og føler mig dybt saaret over
den mig viste Uskjønsomhed.

2de, forøvrigt ubetydelige Episoder af mit Liv, afskrives her:

Min Principals Skib, «Nidelven», forliste i 1834, med Mand
og Mus. Skipperen hedte Villum O. Øyen. Dette Fartøi ankom
hertil nogle Aar forud som engelsk Eiendom, tilhørende en Mr.
Murdo Mc. Clod, medhavende sin 17-aarige Datter med hvem
jeg allerede dengang, som ganske ungt Menneske kunde præte ad-
skilligt Engelsk, misundt af de øvrige unge Herrer da et større
Selskab var samlet paa Grams Gaard, Schønningsdal. Jeg fulgte
dette Fartøi to Gange over til England og vilde gjerne have anlø-
bet Stornow paa Hebriderne for at hilse paa ovennævnte engelske
Familie, som boede her. Men Skipperen fandt sig ikke beføiet
dertil at opfylde mit ønske!

I No. 4, den 13. Januar 1835 findes følgende Avertissement:

«Undertegnede er indflyttet i den af Madam Wimpelmann
tilbyttede Gaard og udsælger der» &c. &c. Chr. Thaulow.

Ligeledes averteres om at sammesteds bliver et mindre Lo-
kale at faa tilleie.

Nedskriveren havde paa denne Tid oprettet Tobaksspinderi
uden at betænke, at jeg i min forrige Gaard aldeles ikke havde no-
gen Plads til en saadan Indretning. En Aftenstund passerede
jeg forbi Enkemadame Wimpelmanns store Gaard i Ravnkloen

og fik instinktmæssigt det Indfald at gaa ind for at spørge om hun ikke skulde være tilsinds at bytte Gaard med mig. Hun spurte om jeg var gal og viste mig paa en Maade Døren. En Dags Tid efter foreligger imidlertid en Skrivelse fra Enken hvor hun gaar ind paa Forslaget mod at jeg tilsvarte 2000 Sp. i Mellembytte. Strax gik jeg ind herpaa og kom i Besiddelse af en Eiendom, der uden tvivl fremskyndede min Velfærd. Ens Lykke hænger undertiden i et Haar.

Paa et eneste Aar nær gik det stedse fremad med mine Forretninger uagtet jeg uafsladeligen var udsat for større Tab, begyndte med ingenting og har stedse havt en stor Familie at understøtte.

Consul Chr. Thaulow døde stille og rolig den 20de Februar 1888 efter et Par Maaneders Sygeleie, henved 82 Aar gammel. Han ligger begravet i Familiens Gravsted paa Domkirkegaarden.

Paa den Tid da Consul Chr. Thaulow etablerede sig som Kjøbmand, maatte man aflægge Handelsexamen, og derhos aflægge Borgered for Magistraten. Herom findes for Chr. Thaulows Vedkommende følgende tilført Magistratens Protokol i 1831:

Aar 1831, den 8. August blev Magistratsmødet afholdt paa Trondhjems Raadhus.

H v o r d a !

Handelsbetjent Christian Thaulow mødte og fremlagde:

1. Døbe-Attest af 6. Juli 1823, som viser at Comp. er over 25 Aar gammel og en Søn af Sognepræst Thaulow.
2. Attest fra Grosserer Gram af Dags Dato, som godtgjør at Comp. har tjent over 4 Aar som Kjøbsvend, og
3. Byefoged Fürsts Attest af 6. d. M., om at Thaulow har absolveret Handelsexamen og erholdt Characteren: beqvem. — Derhos godtgjorde han at have indleveret til Authorisation sin benyttendes Hoved- og Handelsbog. Paa Grund heraf begjærede Thaulow nu at blive meddeelt Borgerskab som

Kjøbmand her i Byen, hvilket Magistraten bevilgede, og af lagde Thaulow derefter Borgereed samt tilsagt alle de Rettigheder som Lovgivningen tillægger ham som Borger i Almindelighed og Kjøbmand her i Byen i Særdeleshed.

Magistrats-Mødet blev derpaa hævet.

Betalt 12. Spd. 2 O. 12 Sh. Hagerup. Og for Hovedbogens Authorisation 2 Spd.

Angaaende Forholdene i Ravnkloen i ældre Tid og den Gaard som Chr. Thaulow tilbyttede sig i 1835 og Nabogaarden «Christoffersengaarden», som eiedes og beboedes af Hans Nissen, indeholder et Festskrift, som er udarbejdet af nuværende Rigsarkivar Kristian Koren, og som blev udgivet af Hans Nissens og Hustrus Stiftelse i Anledning af Hundredearsdagen for Stifterens Død 15de August 1907, følgende Oplysninger:

Om RAVNKLOEN oprindelig er et Stedsnavn eller et Personnavn, kan ikke for Tiden afgjøres. Første Gang nærv. Forf. har stødt paa det, er i 1645, da THOMAS «RAMKLOE» nævnes i et Skattemandtal; men Navnet er utvilsomt adskilligt ældre. Senere i 17. Aarh. bære en eller vistnok mere sandsynligt flere Gaarde Navnet RAVNKLOEN; men samtidig er RAVNKLO ogsaa et Familienavn, idet man foruden THOMAS RAVNKLO, hvis Hustru blev begravet 26. Novbr. 1669, fra 1670-Aarene og udover finder nævnt JON JENSEN RAVNKLO, som dog kaldes Jon i Ravnkloen og i 1683 siges at bo i Munkegaden. Han døde i 1691, efterladende sig flere Barn, der allerede kaldte sig Ravnklo. Sønnen JON JONSEN RAVNKLO eiede Gaard i Jomfrugaden (1706) og døde i Nestved 1709, OLE JONSEN boede i Bergen, medens den ældste Søn HANS JONSEN eiede og beboede Gaarden Ravnkloen efter Faderen. Dog eiede han ikke Grunden helt ned til Fjæren langs hele sin Eiendom; thi her, «nærmest og nord for HANS JONSEN RAVNKLOS Vaaning», laa et lidet Stuehus og et Nøst, ogsaa kaldet RAVNKLOEN og tilhørende Fiskeren ERIK PEDERSEN HELSING. I 1714 gav ERIK PEDERSEN HANS JONSEN Forkjøbsret til sin Eiendom efter sin Død for 40 Rdl. og stillede Gaarden som Sikkerhed for et lidet Laan, han erholdt af ham, men solgte den ikke destomindre i 1715 til Raadmand JAN WESSEL for 70 Rdl. Følgen heraf var en Proces mellem denne og

HANS JONSEN; den afsluttedes dog ved et Forlig for Raadhusretten, ifølge hvilket HANS JONSEN skulde erholde Skjøde fra Wessel paa Gaarden mod at betale ham 70 Rdl. med Fradrag af 20 Rdl., som HANS JONSEN tidligere havde betalt «rette vedkommende». Desuden skulde han erstatte Wessel Processens Omkostninger med 10 Rdl. 23. Juni 1716 udfærdigede Wessel Skjødet, og fra den Tid har disse to Gaarde altid hørt sammen, ligesom der senere har været og fremdeles er 5 Eiendomme i Kvartalet mod tidligere 6. Rigtignok solgte Hans Jonsen ved Skjøde af 14. Novbr. 1717 til sin Søn Jon Hansen den Gaard og Grund, BAKKEN kaldet, som han havde kjøbt af ERIK HELSING; men Handelen fik ingen reel Betydning, da Jon Hansen kort efter maa være død. Han nævnes nemlig ikke ved Skiftet efter Faderen (18. April 1719), og den nylig indkjøbte Naboeiendom siges da at være Boet tilhørende. Begge Gaarde tils. taxeredes ved denne Anledning for 425 Rdl.

Hans Jonsen Ravnklo døde under Pesten i Februar 1719. Gaarden tilfaldt efter ham, naar og paa hvilken Maade, er dog ukjendt, Svigersønnen Carl Jørgensen Falch, som i Skattemandtallet for 1736 anføres at være Eier af den øvre og den nedre Ravnkloplads, Vaaningshusene værdsatte til 250 Rdl., Grunden til lige saa meget, medens der ingen Brygge fandtes paa Eiendommen. Carl Falch døde 1743, og i de følgende Aar sees Enke Ingeborg Madsdatter Hagen (død paa Inderøen 1775) at være Eier af Gaarden. Fra 1758 sees Carl Andersen Falch, der skrev sig fra Jemtland, at bo i hendes Hus, hvor han drev Handel; om han har været i Slægt med hendes Mand, vides ikke. I 1766 staaer han som Eier af Gaarden, der efter hans Død i 1791 tilfaldt hans Brodersøns Søn Peter Andersen Falch, hvis Fader ogsaa boede i Jemtland. Peter Falch (Firma Nordahl & Falch) opførte kort før 1807 det Vaaningshus, som nu staaer paa denne Grund. Han døde 1823, medens hans Kompagnon Jonas Nordahl var død i 1813; dennes Broder Johan Peter Nordahl arvede Gaarden, men døde allerede i 1827, i hvilket Aar Gaarden blev kjøbt paa Auktion af Toldinspektør H. M. Lassen, som imidlertid strax solgte den for 4500 Spd. til Kjøbmand Gert Wimpelmann (død 1832). I 1835 overdrog hans Enke Gaarden til Christian Thaulow ved Mageskifte med dennes Gaard i Nordre Gade. Thaulow beboede

Gaarden til sin Død i 1888, men solgte den i 1884 til sin Søn Hans Henrik Thaulow. Da han døde allerede i 1889 og hans Enke Ulrikke Eleonore, f. Jenssen, i 1897, gik Eiendommen i 1897 over til Sønnen Christian Thaulow.

Gaarden umiddelbart i Vest for Hans Jonsen Ravnklos Gaard hed ogsaa Ravnkloen, saaledes som bl. a. fremgaar af Boy Petersens Skjøde af 1750 til Niels Hansen Nissen. I 1695 boede her Jon Nielsen Styrmand og hans Søn Niels Jonsen Ravnklo, der ved denne Tid netop havde taget Borgerskab. 1701—1716 var Christopher Jonsen Ravnklo Eier af Gaarden, som derefter tilhørte Stephen Olsen Ravnklo (begr. 2. Januar 1739) og af hans Enke i 1740 blev solgt til Skipper Boy Petersen. Naar den endnu staaende Bygning til Gaden paa denne Grund er opført, har det ikke lykkedes at faa konstateret; den er neppe yngre end ca. 1720.

Hans Nissen beboede Gaarden i 57 Aar til sin Død i 1807. Han havde testamentert den til sin Søsterdatter Maren Næbell, som i 1810 blev gift med Skipper Jens Christophersen. Han foreslog at bygge paa Vaaningshuset; men hans Hustru vilde ingen som helst Forandring vide af. I den Tid var Gaarden efter almindelig Skik og Brug malet rød og hvid, saaledes at den havde Udseende af at være opført af rød Mursten. Efter sin første Hustrus Død i 1846 indrettede Christophersen Butik i Stuen til Gaden og gjorde forskellige Forbedringer i Huset, uden dog at betage det noget af dets Karakter. Ved hans Død i 1861 tilfaldt Huset hans anden Hustru Karen Christina Christophersen, som boede her lige til sin Død i 1894. Hun testamenterede Huset til Grosserer Helmer Hartmann, men bestemte samtidig, at hendes mangeaarige Tjenestepige, Jfr. Birgithe Lie, skulde have fuld Raadighed over Gaarden for sin Levetid. Jfr. Lie kom i Christophersens Hus i 1841 og har saaledes nu boet her i 66 Aar. De Ting, som har været i Huset, har hun omhyggelig taget vare paa, saa intet deraf er gaaet tabt; noget nyt er heller ikke kommet til, og Huset er saaledes med sit Indbo nu et kulturhistorisk Minde af høit Værd. Birgithe Lie, fød 19. Septbr. 1822, døde den 25. Juli 1912. Grosserer Helmer Hartmann forærede Bygningerne til «Bygningsmuseum for Trondhjem og Trøndelagen». Bygningerne blev i 1914 nedrevet, efter at de af Stadsarkitekt Pedersen var bleven opmaalt &c. Bygningerne ligger for Tiden (1919) magasineret

i Nærheden af Sverresborg paa Stenberget, hvor det er Meningen en Gang i Fremtiden at opføre Bygningerne i sin oprindelige Skikkelse.

De Ting, som fandtes i Huset ved Birgithe Lie's Død, havde hun bestemt skulde følge Gaarden, og alle disse Ting tilhører nu (1919) Bygningsmuseet.

Den Tomt, hvorpaa Bygningen har staaet, solgte Helmer Hartmann i 1913 til Chr. Thaulow.

Til Belysning af Theaterforholdene i Trondhjem i 1830—40-Aarene hidsættes følgende Optegnelse fra Consul Chr. Thaulows Dagbog for 14de Januar 1870:

Efter megen Paatrængen af Familien og Doktor Bødtker, lod jeg mig endelig, efter overmaade lange Tidens Forløb — jeg tror flere Aar — bevæge til at gaa i Theatret og saa der «De Unges Forbund» af Ibsen, som i nyere Tider har gjort adskillig Lykke. Tendensen i Stykket er en Sarkasme over vore Radikale vore «Frisindede», og udfolder ret mange Vittigheder og velfortjente Revselsler. — Det var ellers rart for mig at komme paa et Sted hvor jeg i en lang Aarrække ikkun yderst sjældent indtræder og nu i flere Aar slet ikke. Hvilke Forandringer der nu og foruds! Med hvilke forunderlige Følelser indtræder jeg nu og — dengang. I hine Dage havde vi ganske vor Frihed, vi gik, stod og sad hvor vi lystede, vare snart i Parterre, snart paa Balkon, Omgang og Konversation florerede, der herskede overalt Liv og Munterhed. Den nyere Tid har fundet det fornødent at efterabe, hvad der vistnok er fornødent paa større Steder, men som jeg formener unødvendigt i en Provinsstad, at der nu er numererede Pladse, hvorefter man maa famle sig frem, lede, studere et Kart tror jeg, og endda skulde jeg have Møje for at klare Sagen. Udførelsen af Orkestermusikken var bedrøvelig, ja næsten saa slet som mulig. Naar man vover at byde et Publikum saadanne Præstationer, saa er det enten et Bevis paa dets Godmodighed eller ogsaa paa dets Ligegyldighed for den Slags Præstationer inden Theatret. Der udførtes en Ouverture af — jeg husker ikke Komponisten — foruden 3 andre No. med Finale, alt noget som jeg

kjendte saa godt igjen fra 30—40 Aar tilbage i Tiden og hvor jeg saa mangen Gang spillede anden, og i de senere Aar fra hin Tid første Violin. Dengang havde vi 2 a 3 første Violiner foruden anføreren selv, der med kraftige Strøg ledede det Hele istedfor at denne Ledelse nu skal foregaa med en Pegestikke, et Abekatteri der neppe finder sin Støtte i den Omtsændighed, at der i et stort Orkester gaar anderledes til end hvad der tiltrænges i vort lille.

Enkelte af Skuespillerne gjorde sine Sager ret godt, gamle Ring mindede mig om gamle glade Dage. Men saa skal man ogsaa her efterabe Udlandet og Modesygen, begynde sent om Aftenen og rangle langt ud over Natten, først tilsengs Kl. henimod 12. Imidlertid var Stykket underholdende og jeg kjedede mig ikke. Lokaliteten er nu saa forandret og rar, at jeg 2 Gange tog Feil og kom lige op til Galleriet. I Restaurationen saa jeg for det meste lutter fremmede Ansigter.

O Tid! O Rum!

SOGNEPREST FREDERIK ELIAS STORM,

Søn af Stadsmusikus og Organist Joh. Fr. Storm, er født i Christiansand 21. August 1803, Kand. tehol. 1829, blev 1837 Præst til Hospitalet, de Angellske Stiftelser, Tugthuset og Slaveriet i Trondhjem, var fra 1839 i nogle Aar Vicepræsens i Vid. Selskab og senere sammes Sekretair. 1865 Sognepræst til Vor Frue Kirke i Trondhjem. Udgivet endel Skrifter vide Kraft Pag. 605. Deriblandt interessante Optegnelser af de trondhjemske Stiftelser. Tog Afsked 1877 med Pension 2800 Kroner. Døde 18. August 1883. To Gange gift, anden Gang med en dansk Dame.

LARS HANSEN,

født paa Røraas 1803, kom omkring 1820 til Trondhjem som Handelsbetjent og etablerede sig selv i 30-Aarene, senere som Vinhandler, en Bedrift som han forstod at tilegne sig og vedligeholde Søgningen. Kjøbte Hjørnegaarden efter Chr. Sandborg, hvor han endnu bor og har tilkjøbt sig og nyt bebygget et Par andre Gaarde lige tæt ved. Gift med en Søster af Jem Sundt, født 1806,

død 1876. Kjøbte Landstedet Belvedere ved Aasveien efter Lassen. Død 1886.

GENERALMAJOR CARSTEN GERHARD BANG,

Søn af Biskop Bang, født 5. April 1756, fik Titel af Justitsraad, men traadte i 1788 over i Militær Tjeneste, idet han, da Fredr. 6te som Kronprinds dette Aar var her oppe, udnævnte ham til Major fordi han havde oprettet et Bergkorps paa Røraas og ind-exerceret samme til Vedkommendes Tilfredshed. Hans Udnævnelse til Major gav senere Anledning til at han blev ansat ved Skiløberne, som forflyttedes til Trondhjemske Regiment og blev endelig dettes Chef og tilsidst Generalmajor.

I Slutningen af 1808 blev Bang som Oberst ansat som Brigadechef for det af General Krogh til Herjedalen og Jemtland detacherede Korps, bestaaende af 644 Menige og 2 Amusetter og 6 Haandmorderer. Der erobredes vel nogen Feldtbagage, men Expeditionen selv havde ingen Følger. Smith siger: «Han — Bang — er Justitsraad og sin Faders Søn, har giftet sig med en Datter af Fru Lysholm. (Catarina Sara Marie Lysholm, født 1768, død 1825) — altsaa er han en stor mand. Dette menneske har fra sine første Studenterdage troet, det var nok at have en Biskop til Fader og følgelig agtet Lærdom og Videnskaber for Ting, der ei burde fordres af ham.»

Gaarden Ferstad eiedes af Fru Lysholm og kom nu i Bangs Eie som Svigersøn. Efter Svigermoderens Død 1815 blev Bang Høistbydende paa hendes store Herresæde, Havsten, for 30,000 Spd. og blev samme Dag af C. A. Lorck buden Overpenge; men da det efterhaanden gik ud med Bang, blev han nødt til at sælge Havsten for 21,000 Spd. til Kjøbmand Blinckenberg, der snart efter gjorde Opbud. Bang tabte altsaa 9000 Spd. og formodentlig mere. 1782 sees Bang at være optaget som Medlem af V. S. Bang døde paa Ferstad 20. Januar 1826, nedsat, tilligemed Konen i det Meinckske Gravsted. Herfra udtagne i 1832 og nedsatte i Jorden.

Bang havde 2 Sønner:

1. Toldbetjent Bang, døde omkring 1850.

2. Broder Bang, døde 1844 som Lægdslem paa Gaarden Maarken, oppe i Byaasen.

JOHAN von BÜLOW.

Denne bekendte Statsmand (født 1751) opholdt sig nogen Tid i Trondhjem 1788, idet han dengang fulgte Frederik 6te hertil, samt i Aaret 1798. V. Forf. Lex. Pag. 111. Bülow kom til Magt og Ære ved Regjeringsforandringen 1784 og havde i en Aarrække væsentlig Andel i Kronprindsens Opdragelse. Han interesserede sig meget for de forskjellige Grene af Statsstyrelsen og vedligeholdte en ivrig Brevvexling med de fornemste Embedsmænd ogsaa i Norge og lod sig af dem meddele nøiagtige Efterretninger om Personer, Stillinger og Forholde. Rektor Smiths Korrespondance med Bülow er bekendt nok. Han indtager nu en Geheimeraads Stilling indtil 4. Juni 1793, da han pludselig fik Afsked fra alle Embeder. Han testamenterede Sorø Akedemi, hvor han havde studeret, ei alene sit store Bibliothek, men ogsaa sine for Danmarks og Norges Historie saare vigtige Papirer, mellem hvilke, som ovenfor antydtes, findes Breve fra næsten alle hans Samtids politiske og literære Størrelser, og som derhos indeholde en Mængde andre for Statshistorien interessante Dokumenter, hvilke han i sin Velmagts Tid havde havt Adgang til at afskrive.

FAMILIEN BEYER.

Familien Beyer spillede en ikke ubetydelig Rolle, især den første der bragte det til en stor Formue, medens den anden satte denne overstyr efterladende Sønnen, den 3die, i Nød og Elenighed. Samtlige bære Navnet Otto og benævnes de her under No. 1, 2 og 3.

Efter «genealogische Tabelle und Nachrichten von den Vorfahren des Hochedeln Herrn Otto Beyer, angesehenen Kauf- und Handelsmanns der Stadt Drontheim i Norwegen, welche sich mehrenteils durch milde Stiftungen und sonst um die Stadt Flensburg in 200 Jahren und darüber rühmlichst verdient gemacht haben (Flensburg 1774), hidsættes:

1. Christian Beyer, var Geheimeraad og Kantsler i Sachsen, død 1535

2. Georg Beyer, hans Søn Johan Beyer var Borgermester i Eysbruck, død 1599.
3. Jürgen Beyer, i 1535 Geheimeraad hos Hertug Johannissen til Slesvig Holsten. Han døde 1587, 63 Aar gl.
4. Carsten Beyer, sen., Borgermester i Flensborg i 31 Aar, død 1644.
5. Otte Beyer, ligeledes Borgermester sammesteds, død 1653.
6. Carsten Beyer, junr., ligesaa død 1701.
7. Otto Beyer, Raadsherre sammesteds, død 1720.

Vi komme saa til vor

OTTO BEYER (1),

fød 1711, død 30. Januar 1778, gift 1) Else Lind, 2) Alette Busch. Sendtes til Trondhjem for at lære Handelen, «hvor han efter Guds Forsyn sattes i saa velsigned Omstændigheder, dass man deutlich spüren kan, welcher gestalt der Segen seiner frommen Vorfahren Ihn in reichem Maasz zu Theil geworden sey und noch immer auf Ihn ruht.» Var Værge for Domkirken fra 1748 til 1760, da han fratraadte paa Grund af nogen Ugreie angaaende et Udlaan af 300 Rd. Sees i 1772 at være optaget som Medlem af V. S. Hans anden Kone, Alette Busch, fød 1726, død 1810, skjænkede 1798 til Realskolen 500 Rd., hvortil hendes Adoptivsøn i 1810 føiede 1000 Rd. Endvidere 1500 Rd. til Domsogns Almueskole og senere igjen 500 Rd., alt før 1811. Angaaende denne Enke siger Smith: «Hun er meget rig, giver stundom prægtige Gjestebuder, er indbildsk, som sig bør, og dermed er den Historie ude.» Manden købte 1770 Halseths store Gaard, der senere af Enken bortgaves frank og fri, til Sønnesønnen (Beyer No. 3). «Denne Enke var det største daværende Fruentimmer i T.hjem saavel af Høide som af Korpulence, og siden hiin Tid har ingen viist sig i saa stor Format.» (Krogh). Der blev i sin Tid bygget en Søbod, øverst ved Bybroen, af ualmindelig Størrelse, besørget af Adoptivsønnen. Oberst Gedde sagde: «Denne kolosale Brygge viste sig imellem T.hjems øvrige Brygger som Madam Beyer mellem Byens Damer.» Hun drev Gaarden Halseth med megen Kraft og opbyggede den daværende Hovedbygning. Disse Ægte-

folk havde ingen Børn, men adopterede en Busch, Madam Alettes Brodersøn, der optog det samme Navn, altsaa

OTTO BEYER (2),

fød 1772, død 1830, boende i nuværende Realskolens Bygning*), gift med en Jfr. Anna Dorthea Schjødt, død 1859, 86½ Aar gl. Han arvede den hele Formue, antagelig 3½ Tønde Guld. Men det gik efterhaanden aldeles tilbage med Adoptivsønnen og gjorde formeligt Opbud 182(?). Det hedder herom: Efter Adoptivmode-rens Død indlod han sig i Handelsaffairer, men som uskikket dertil geraadede han i vidtløftige Omstændigheder med Handelshuse i Kjøbenhavn og Hamburg, der havde til Følge, at hans Formue gik ad undas og kom ved sit Ubekjendtskab til Handelen i store Forviklinger endog i den Grad, at han i sin sidste Tid skal have lidt Mangel og trængte til Understøttelse. Ovennævnte Gaard, nuværende Realskole, var oprindelig opført af Trondhjems Borgere som en frivillig Gave til Stiftamtmand Grambow i Aarene 1766—73. (Realskolen købte Gaarden i 1828 af Henr. Meinckes Arvinger for 4500 Spd. Disse havde omtrent 1 Aar i Forveien købt den i Beyers Bo for 3150 Spd. Gaarden brændte 1841). Han havde 2 Børn, en Søn og en Datter. Datteren blev gift med H. T. Knudtzon. Hun døde temmelig ung, 1839.

Ovenmeldtes Søn

OTTO BEYER (3),

fød 1796, død 1870, var gift med Marie Nordahl, død 1864, 76 Aar. Da Faderens Omstændigheder deklinerede, blev han som ommeldt, Eier af Gaarden Halseth, der imidlertid var pantsat af Faderen for 8000 Spd. Han boede her et halvt Snes Aar, men solgte derefter Gaarden til 2 Bønder.

Den første Beyer er med Hustru hensat i Biskop Bangs Gravsted i Domkirkens Ligkjelder (Ruinerne) dens sydvestre Hjørne.

NILS KROG BREDAHL,

fød i Trondhjem 12. September 1733, Student 1749, Viceborgermester i 1757 og 1761 virkelig Borgermester i Trondhjem. 1771

*) Nu E. D. Mogstads Gaard, Dronningens Gade No. 8 (1919).

Theaterdirektør i Kjøbenhavn, hvor han døde, ugift, 1778. Udgi-
ver af en Hel Mængde Skrifter. (Forf. Lex. 88). Var Videnskaber-
nes Selskabs Secretair fra dets Begyndelse til 1770, da han tog
sin Asked.

Af denne Bredahl findes i Willes Samlinger tvende Minde-
taler, over Aage Schavland og Sti Tønsberg de Schøller. Wille
siger om Bredahl: «Vort Selskabs Ovid, vort Norges Aristophan». Suhm: «N. Kr. Bredahl har ved adskillige Prøver vist sit gode
poetiske Geni, særdeles i Syngespil: Gram og Signe, Kbh. 1756.» Efter Welhaven: «Søn af Laugmand over Nordland og Finmar-
ken Thomas Bredahl, N. K. Br., var fornemmelig entusiastisk
Musik-Elsker og tillige kyndig Musiker. Hans første Syngestykke
var «Gram og Signe», eller «Kjærligheds og Tapperheds Mester-
stykke». Gjorde megen Lykke i Kjøbenhavn. Senere forfattede
han: «Eremitten», et musikalsk Hyrdestykke. «Den lykkelige
Hverver» og fl. Skjønt udnævnt til Borgermester i Trondhjem,
opholdt han sig i Kbhavn, hvor han 1771 blev Theaterdirektør.
Han afstod, 1774, Embedet til Erik Must Angell mod en aarlig
Pension.

Formodentlig en Slægtning af denne benævnes

MARCUS BUSCH BREDAHL,

fød 1758, død 1809. Var Proprietair og kom i Besiddelse af
Hlade Gaard efter Præst Simon Wolff, men solgte Stedet til Hen-
rik Meinckes Søn, Hilmar.

B. S. BILLE

sees at være ansat som Indrulleringschef i Aaret 1778, v. samme
Aargang No. 33. («Adresseavisen»).

THEODOR WESSEL,

fød 1802, blev i 1828 Undertoldbetjent i Trondhjem, 1849 Over-
toldbetjent i Namsos lige til Marts 1878, da han døde. Gift med
Rebekka Heyerdahl.

JOHAN NORDAHL BRUN.

I Begyndelsen af det 18de Aarhundrede boede i Trondhjem
en Kjøbmand ved Navn Svend Brun, der omkring Aaret 1740
fandt det bekvemmere at gaa over til Landlivet og købte sig til
den Ende en ubetydelig Gaard paa Bynesset ved Navn Høiem.
Hans Søn, J. N. Brun, fødtes her til Verden den 21. Marts 1745
og blev af Skjæbnen bestemt til at indtage en høi Rang inden
Samfundet, dels som Geistlig, dels som Forfatter til en Mængde
Skrifter. Efter Poul Bot. Hansen kunde han i en Alder af 4 Aar
læse rent og raskt i hver Bog. Faderen blev ikke mange Aar paa
Bynesset, men flyttede omtrent 1749 til Klæbo, hvor han købte
Gaarden Lilleuglen. Sønnen tog Del i Gaardsbruget, idet han fik
Øxe, Liaa og Rive, passende for hans Alder. Ved Moderens Side
havde han, 11 Aar gammel, læst den hele Bibel to Gange igjen-
nem. Imidlertid ansattes han som Discipel paa Trondhjems
Skole, hvorfra han deponerede 1763, da han afreiste til Kjøben-
havn, tog samme Aar 2 Examina, lærte Fransk, og vendte 1764
tilbage til T.hjem, hvor han blev lærer i den hæderlige Kammer-
raad Meinckes Huus, og tilegnede sig her elegant Levemaade.
1767 fulgte Brun Meinckes yngste Søn til Sorø, og denne Lei-
lighed benyttede han til at tage Attestats. Attestats var han
nødt til at betragte som et nødvendigt Onde. Han læste i 3 Maa-
neder, Nat og Dag og uden Manuduktør. Brun læste, som det
dengang hed, ikke til Karakter; han attraaede kun Non. Cont.,
og det fik han. Vendte derpaa tilbage til Trondhjem, hvor han
privatpraktiserede i 3 Aar.

I Aaret 1771, da Gunnerus af Struensee kaldtes ned til Kjø-
benhavn for at reformere Universitetet, tog han Brun med sig
som Amanuensis; men blev snart tilovers, da han ikke var det
tyske Sprog mægtig nok. I sin Lediggang faldt han paa at skrive
et Sørgespil, Zarine, der gjorde stormende Lykke og bragte ham
«baade Ære og Penge». Aaret efter, 1772, skrev han atter et
Sørgespil, Einar Tambarskjelver; men da norske Helte her frem-
stilledes paa Danskes Bekostning, faldt han ligesom i Unaade, men
optoges igjen af den danske Minister, Luxdorph, der befalede ham
at søge Bynessets resid. Kapellani. Dette tiltraadte han i Slut-
ningen af Aaret 1772 og indrettede sig i sin Faders forrige Bo-